

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel:

Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 1 frtet közölhetnek.

Kincstári bélyeggel minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landemann M. könyvkereskedése S.a.-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zempléncarmegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Sárospatak, Kovács-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.

Nyilttér minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Egy határpontnál.

1895 október hó elseje ez a határpont. Csak három nap választ már el tőle. Ez a nap az, melyen egy fontos és Arhetileg nagy átalakító hatással bíró törvényt fogadjuk: a kötelező polgári házasságról szóló törvényt.

Nem teljünk meg e határpontnál — mielőtt azt átlépünk — hogy ne állapodjunk legalább egy pillanatra: s hogy ne elmékedjünk a mult, jelen és jövő felett. Látszólag ugyan nincs jogunk ehhez, mert hisz egy politikai tény az, mely e törvényt életre hozta. De minthogy érinti — még pedig erősen — a társadalmi életet is: mintegy kötelezve érezzük magunkat gondolataink elmondására.

Ugyanis a házasságkötés a társadalmi élet egyik igen fontos mozzanatát képezi. A jogtudósok, az állambölcsek és politikusok előtt a házasságkötésnek — mondhatjuk egész nyíltan — csaknem kizárólag a magán-, az állam- és az egyházjogi oldala bír es bír fontossággal a szóban forgó kérdés eldöntésénél. Hallottunk ugyan szavakat, melyek a házasságkötésnek erkölcsi oldalát is figyelmen kívül vették: de ezt csak másodsorban.

Előttünk — mint a társadalmi élet tisztaságának, magasztosságának emelésére törekvők előtt — főként ez az erkölcsi oldal bír fontossággal, minthogy a társadalmi élet emelkedésére leginkább ez az oldal van befolyással.

A múltban (már használhatjuk e szót) a házasság megkötése kizárólag az egyház jogkörébe tartozott — éppen annál az oknál fogva, mert a házasságot pap és nem pap isteni intézménynek tekintette. Az isteni dolgok végrehajtásával pedig maga az egyház van első sorban felelősébe. És az egyház igyekezett is ezen hivatását legjobb akaratával betölteni.

Azonban a szervezetre nézve különböző egyházak közös céljait megvalósítása végett különbözőleg vélekedtek a házasság megkötéséről és a már megkötött házasságokról. Ez a különbözőség sok zavarunk, kellemetlenüségnek lett az alapja, a mi aztán arra bírta a nemzet nagyjait, hogy valami úton-módon vessék végét e zavarunk és egye-

netlenkedésnek. A kötelező polgári házasságkötés-el válték ezt elérni.

S e vélekedésünk immár testet is öltött. Három nap múlva már csak úgy lesz érvényes a házasság, ha e szövetséget megkötői akarók az erre rendelt polg. tisztviselő előtt is eleget tesznek törvény szabályozta köteleességeiknek.

S ha e határpont előtt társadalmunk általános képét megfigyeljük, bizony nagymérvű nyugtalanságunk jeleit láthatjuk azon. Bizonytalan a legnagyobb rész a jövő felől. Nem is tudja elképzelni: mi fog történni. Kiváncsian lesik az első idöket.

S vajon csodálkozhatunk-e ezen? Nem, egy pillanattig sem! Csak annak van oka csodálkozni, ki nem ösmeri népünk természetét, melynek nagyon rosszul esik mindenkor megszakított állapotól kiköszkeni. A mi népünk nagyon ragaszkodik mindenhez, a mi régi; úgy szeret cselekedni, mint azt nagyapjától látta.

Nem akarunk e helyen annak fejtegetésébe belebocsátkozni, hogy mennyiben dicsérhető vagy kártható a népünk e jellemvonása: mert hiszen már kézen van a törvény, az előtt meg kell hajlanunk tisztelettel: sőt úgy kell magunkat viselnünk, hogy a törvénynek örvényre emelésénél annak nemes intencióját segítségünk megvalósulni. Eppen ezen meggyőződésünkből kifolyólag szükségessé tartjuk, hogy a társadalom nyugalomának, tisztaságának megőrzése végett kicsiségünk gondolatait elmondjuk.

Két tényező jön e törvényvel összeköttetésben léként számításba: a törvényt igénybe vevők és a törvényt végre hajtók. A törvényt életbe lépésére alkalmából mindkettőhöz van szavunk. Az előbbiekre az, hogy a legnagyobb nyugalommal és tisztelettel fogadják a házasság megkötésére vonatkozó törvényt. Anyiban lesz annak átalakító hatása társadalmi szervezetünkre, amennyiben az eddigi rendet egy újabb kötelesség teljesítésével fogja megváltoztatni: azzal, hogy ezután nem lesz elegendő csupán a lelkész előtt kötni meg a házasságot, hanem előbb a polgári hatóság előtt kell a forma szerinti házasságkötésnek megtörténni. Nagyon csalódnék az, ki azt hinné, hogy ez által

akár az egyház tekintélye, akár a házasság magasztossága, mondjuk, isteni eredetűsége előzetlenül megkisebbitteni, mert tulajdonképpen e törvényes intézkedés által a fentebb említett zavart és egyenetlenkedést törekszik az ország törvényhozása megszüntetni. Az egyház teljesíti a maga kötelességeit, illetve élvezi jogait ezentúl is, sőt ezentúl lép be az egyház a maga tulajdonképeni birodalmába, az Istenhez vágódó lelkek birodalmába. Most fog kitűnni: ki milyen érzelmű, igazi keresztvén-e, ki önzetlenül, kényszerítés nélkül vágódik Isten jóságá, áldása után, vagy csak álcát volt az egyháziaság rajta, valójában pedig felfúvalkodott, gögös, ki önmagát elégsnek tartja magának.

Kérve kerjük tehát társadalmunk alkotó elemeit: értsék meg e törvény nemes intencióját s fogadják azt nyugalommal, a magyar embert jellemző törvény-tisztelettel s azzal az elhatározással, hogy ezentúl is polgári kötelességei mellett egyházi, vallásos kötelességeinek is eleget fog tenni — nem külső, de belső, lelki szükségéből. Így fog épülni az igazi boldogok társadalmá, melyről elmondhatjuk, hogy ez új törvény képezte annak fundamentumát.

De talán még több szavunk van e kordékes törvényt végrehajtó közegekhez, mert ő tőlük függ, hogy e törvény áldás lesz-e nemzetünkön, vagy átok: fogja-e betjeszteni a tiszta erkölcsiéget, vagy ellenkezőleg szennyet, tisztátalanságot fog maga után hagyni?!

Mindenestre n-hoz funkció vár radjuk. Vajha úgy lettek volna ezek a polgári közegek megvalogatva, hogy ne kellene egyiknek vagy másiknak megtagadni önmagát, mikor e aemes funkciókat teljesítését végzendik: ne kellene áltatoknak lenniük: hanem mind olyanok volnának, a kiknek lelki tulajdonságaik olyanok valósággyal is, melyek nem ellenkeznek eselekedetükkel, beszédükkel; sőt életük jelene és múltja is olyan lenne, mely követhető példaként állhatna azok előtt, akiket ökö törvényes összeköttött házastársaknak" kijelentenek!! Vajha így lehetne, így lenne ez!!

De sajnos, mi is ösmerünk kiuevezett anyakönyvezetöket, kik bizonyára kénytelenek lesznek meg-

TÁRCSA?

Régi történet

(mely mindig új marad).

— A „Sátoralja" eredeti tárcaja. —

Tárkonyi Emil, egy eltökélt, komoly szándékú gavalier biztos modorával köszönt be a számtanácsosné házában.

— Jövelelem ezéjárt tudni fogja már, nagyságos asszonyom: a férje, illetve a kedves leánya . . .

A számtanácsosnét nem lepte meg, hogy Tárkonyi Emil a leánya kezét kérte meg. Férje pár nap előtt hozta haza a kellemes hírt, de különben sem azért aza a számtanácsosné ó nagysága, hogy az utolsó kaszinómulatságon nem vette volna észre azt a különös érdekötést, melyet a képviselő úr az ó Rózája iránt tanusított. Ó nagysága azzal a szíves előzékenységgel fogadta t-hát a képviselő urat, mely abban a pillanatban jellemzi az anyákat, mikor az anyóság reménye csillog fel szívükben.

Engedelmet kért, hogy Rózával e pillanatban össze nem hozhatja, de hát a jó nevelésű lányok

biz otthon nicsenek mindig abban az állapotban, hogy vendégeket fogadhasanak, sok dolog van pedig a háznál s a hol sok a dolog, jó anya biz kisasszony lányát is befogja munkáira.

Dehogy haragudott volna érte a képviselő úr! Söt sokért nem adná, ha munkáközben láthatná azt, kit életársául választott magának. Kicsit korai vágak voltak, de azért egy erőzeten pillanatban kockáztatott egy pillantást a kuleslyukon át. Bár ne kockáztatta volna! Vagy talán . . .

Egy cicizomázó vagy dolgos, vidám gyermeket keresett a tekintete és egy bílanatos, sűrő leányt látott a pamlagon ülni, kit édes anyjának fenyegető tekintete akart csak egy biztató mosolyra kényszeríteni.

Nem, nem, ebből nem kért Tárkonyi Emil! A szülők spekulációja áldozatul akarták neki dobni egy ártatlan gyermeket, ó pedig nem fogja eszközöl elfogadni azt, kiből lehet keresett.

Egy percz alatt kész volt elhatározásával. Mikor a tanácsosné ismét mosolygó arccal állt eléje, ó is mosolygó kedvet erőltetett magára s kifogással élt.

— Ha megengedi, hogy talán máskor tegyeim tiszteletemet a kisasszonyal.

Nem is tartóztatta a nagyságos asszony. Hátha ma nem is bír azzal a durcás leánnyal? Máskorra, no addig bizonyára rádíktálja a jó pártit.

No, hisz lehetne most.

Tárkonyi Emil egy érett ember megfontolt nyugodtságával ment haza, megírta búcsulevét Mágócsa számtanácsosné ó nagyságának: egy pár apró utasítást avolt inasának, aztán elhajtotta a vasútra.

Tárkonyi Emil úrnak azonban nagy volt a meglepetése, mikor a vasútra érve, egy nyalka gavalier oldalán ott találta Mágócsa Rózát. Az első meglepetés pillanatában szöli sem tudott, a mint azonban a leánya kímegemését s elhalványodását látta, gyorsan megához tért meglepetéséből, utánok sietett a váróterembe s megszólította a leányt:

— Kisasszony, én tölem ne féljen, én nem akarom boldogtalanná tenni.

Aztán bemutatata magát a fiatal gavaliernek.

— Róza Jenő . . . — és semmi egyéb, csak így mutatkozott be amaz.

A leány kóröleg tette össze kezét.

— Uram, Tárkonyi uram!

Az csittította.

— Nem fogom feleségül kérni, arról nyugodt lehet, kisasszony, mert a mamájának is megírtam már. Azon a jögon azonban, melyen eddig remélnem engedett, kérdem kisérőjétől, hogy mi szándéka volt önnel e pillanatban, mikor én feleségül akartam kérni.

A leány sirt, könyörgött.

— Jól van — folytatta Tárkonyi — a feleletet

tagadni önmagukat, ha azt akarják (már pedig akarniuk kell!), hogy az általuk végrehajtott törvények alás legyen a társadalmi élet alakulására. S körjük is az ilyeneket, hogy igazán inkább tagadják meg önmagukat — ha már elviharhat a kötelezettséget — mintsem irtósnak: mintsem, hogy botránkozassanak, mert a Krisztus — akinek tudományán épül fel a mai állami és társadalmi élet — maga mondotta: „jaj a botránkozónak, de jajjabb a botránkozótának!” E mondas mindig igaz volt, de kétszeresen igaz most, ami viszonyaink között, amennyiben botránkozótásaink által keserűségeit okoznak sok jámbor lelkeknek s veszélyeztetik az államhatalom célját, a társadalmi élet tisztaságát.

Lebegjen zemeik előtt e közegeknek, hogy szent az a szövetség, melyet hivatta vannak az állam nevében szentesíteni és — a lélekek körébe eső. Igyekezzenek tehát a lélek vágyait építeni, azt kielégíteni segíteni. Még azokat is, kikben talán a lélek eredeti vágya szunyadoz, ébresszék fel szelíd, lelket nemeseítő szavak által, hogy teljesítse mindenki nemcsak polgári, de lelki világa iránt való kötelezettségét is. Így lesz a társadalmi élet zavartalan, boldog.

Mi, annak a reményében, hogy az új időkben időre-időre csak örömlékek fogunk kifejezést adhatni az ékesen és szép rendben folyó dolgok felett s nem lesz okunk soha fejjázdáni e tekintetben tapasztalható visszaesés, vagy rendetlenség miatt: — most üdvözöljük az új törvényt s üdvözöljük az új polgári közegeket! Aldja meg őket a gondviselés nemcsak gondolkozással, ékesen szóló ajkakkal, hogy lehessenek az új törvény megszerzői és az igazi boldogságunk munkálói!

Egy új híd építése.

A S.-a-Ujhelyi — csapi törvényhatósági útnak S.-a-Ujhely város és a Gyártelep közötti részén levő fűző és város és az ezen útvonalra eső községek közötti forgalomnak szűk volta miatt, már meg nem felelt, annyira nem, hogy csak az isteni gondviselésnek köszönhető, hogy mind ez ideig egy pár emberélet nem esett áldozatul: ide véve még azt, hogy a híd nyílása sokkal kisebb és szűkebb volt, sem hogy az ősi esőzések és tavaszi hóolvadások alkalmával az alatta lefolyó, szokott víztömeget átengedhette volna. mi okból a híd előtti víztörőfalások a hidfőket álamosással s a hidat pedig összeomlással fenyegette. Mindezt a felelősség első sorban az utak és az azon levo hidak kezelésével és felügyeletével megbízott államépítészeti hivatal terhelte volna, és pedig azért, mert mint szakértő, egyedül van hivatal a szükséges lépések megtételére figyelmeztetni és e mellett, még kötelezése is lett volna, mert lehetetlen, hogy az út és műtárgyak felügyeletével megbízott közege — pláne most, midőn a nevezett hivatal a forgalom megfigyelésére az illetékes minisztériumtól 2 évvel ezelőtt rendeltetést kapott — ezen hiányosságról jelentést ne tett volna vagy a beszolgáltatott forgalmi adatokból ezen híd elégtel-

lenségéről meg nem győződött volna: másod sorban a felelősség azon hatóságokat terheli, a mely azok fenntartására kötelezve van, mert ennek szükségessége nem az egyes, hanem az összeség érdekében rováására és károsodására vezet, a mit még arányba sem lehet, de nem szabad állítani ennek mellőzéseivel megakartított pénztári felelősséggel. A takarékoság erény, de csak akkor, ha az első rendű szükséglet fedezéséről gondoskodva van, különben bűnös fajul, mi megboszulja magát előbb-utóbb.

De hát, a ki tápálja az ég madarait és ruhazza az ég lilomait, a róluk is gondoskodott, hogy felelősség ne terhelje és nyugodalmas álmaikat ilyen nehéz gondok és lelki furdalások ne zavarják: eddig nagyobb baj nem történt, csak úgy heti vagy országos vásárok alkalmával fél órába került egy-egy átvátnak átvergődni egy-két lős s egy-két lő feloldozására, a mit az állatvédő egyesület meg nem látott, mert már akkor más hídunk van. És ezután sem lesz baj, mert már döng a kos, a czölöpök rezegve engednek a hatalmas ütéseknél, ropog a deszka, lesz már szélesebb hídunk véraldozat nélkül. Köszönet érte az intézőségnek. Hogy ki a kezdeményezés érdeme az említett két faktor közül, nem kutatjuk, legyen azé az elismerés, a ki — ágyúdörgések nélkül — hamarabb felébredt.

De engedjék meg nekem a magasabb körök, hogy azért egy pár szót szóljak — úgy inter nos — a foganathozott építkezésről. Előre kijelentem, hogy sem fogatom, sem lóhatán nem járok, hanem, csak mint a szegény emberek, per pedes apostolorum, tehát engem semmi privát érdek nem vezet. midőn felteszem a kérdést: Hát most merre járjunk, által merre szálljunk? Híd nincs, repülni nem tudunk még, de a lovak annál kevésbé tudnak, pláne az ujhelyi páriák, mert alig hiszem, hogy lenne közöttük vagy egy Pegasus, ha hitvány is. Azon a kacskaringós úton, melyen vezetők nélkül eligazodni nem lehet s a mely helyenkint 30. sőt több percenzt emelkedést mutat és nyaktörő gödrökkel van kirakva, azon az extemporál hídon, melyet két vékony fiatal tenyű dereka tart, mely ingatagságra túl tesz minden hintaszéken, nem éjjel a mitől ments meg uram minket, de még nappal is, isten kiértés végig menni rajta. Arra számítanak, hogy az idén nyárran nem lesz hóolvadás, vagy mivel első fél jár az idő, még felhőszakadásra sincs kilátás addig, míg a híd elkészül, a Ronyva folyón pedig most száraz lábbal is átmehetünk, mint Mózes népe a Vörös tengeren. Csalódnak uraim! Ujhelyben azt tartják: „Hamar munka soha s-m j”, minél tovább húzzák-halasztják, annál jobb és a mi fő, annál többre kerül, már pedig, a mi drága, hogyan lehetne az rossz. Ennek következtében, a híd hamar nem lehet meg, hiszen csak most kezdtek meg, tehát a híd elkészítése felhőszakadás is, de még hóolvadás is lehet s akkor az a pár fenyszál, mely híddal szolgál, nem tudom, melyik határba száll és akkor elmondhatjuk: „Extra Ronyvam non est vita etb.

De eltekintve a közlekedés nehézségeitől, közbiztonság szempontjából is kifogás alá esik a legnagyobb mértékben. Lehet, hogy az építő- vagy

építőseknek van egy pár vastag nyakú ismerőse s nem bálnák, ha nyakcsigolyája egy kis ficzomodást szenvedne; de engedelmet kérek, vannak és többek, vékony nyakúak is, a kiket mégis csak kár volna, ha ártatlanul szenvednének és utóvégre is a nyak ez idő szerint, akár vastag, akár vékony, mindenkinek feltett jószágá. Elképzelhetik tehát a rettegést, a mit elszenvad a mit balsorsa ezen úton visz keresztül.

Csodálkozunk azonban, hogy a s.-a. ujhelyi járás erélyes főszolgabírája ezen botránkos állapotot egy percig is túri, pedig neki fogata is van, lova is van, a mi repülni — azt hisszük — nem tud. Vagy lehet, hogy őt a kegyetlen sors még nem vitte arra s nem győződhetett meg, hogy kocsijának van teulenge sem bizonyult volna elég erősnek. De hát körjük igen szépen mi és mások, menjen ki gyalog, mert kocsin czudar dolgokat ér meg, győződjék meg és vessen véget a gondatlanságnak, rátermettségével akadályozzon meg minden, e felületességből származható bajt, hasson oda, hogy az intézőség e tarthatatlan állapotnak véget vessen.

r.

VEGYES HIREK.

— **Előfizetési felhívás.** E számmal a „Sátoralja” harmadik évnegyede beveződik s a jövő számmal új negyedévet kezd. Tisztelettel kérjük tehát azonnal t. előfizetőinket, kiknek e negyedével lejár előfizetésük, ujtassák meg azt; mind a negyed, mind az egész évi előfizetőinket pedig arra, hogy lapunkat terjesszék ismerőseik között, mert még mindig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy áldozathozatalról ne kellene beszélnünk.

Most már, ha csak valami *remekül* közönyösséget nem fogunk tapasztalni, arra nem gondolhatunk, hogy lapunkat beszüntessük, mert hiszen batorító és a munka folytatására serkentő az a tapasztalat, hogy napról-napra — bár gyéren is — szaporodik előfizetőink száma, ami mindenesetre a lap életrevalósága mellett tanusodik. Természetes dolog, hogy ez nem azt jelenti, hogy már nincs rajta javítani, bővíteni való! Nagyon is érezzük, hogy van. De ezt első sorban a nagyobb mérvű anyagi támogatás teszi elérhetővé.

Ezért fordulunk tehát ez új negyedében is — először is azokhoz a jó barátainkhoz, kik eddig is támogattak lapunkat, illetve fennállásának szükségét elismerték, hogy a jövőre ők maguk is fejtsenek ki lapunk érdekében egy kis szorgalmat. Mi nemes cselokért önzetlenül indultunk el munkálkodni.

A „Sátoralja” előfizetési ára: egész évre 4 frt; $\frac{1}{2}$ évre 2 frt; $\frac{1}{4}$ évre 1 frt. Előfizetési pénzek postautalványval a kiadóhoz küldendők.

Sárospatak, 1895 szept. 27. Tisztelettel a kiadó-szerkesztő.

— **Gyászhir.** Kulin Odón, kassai kir. táblai bírót nagy vesztéséig érte. Neje, szül. Hlavathy Emma úrnő, élete 34-ik évében. S.-a.-l. julyben, folyó hó 23-án elhunyt. A megboldogult temetése folyó hó 24-én nagy részvét mellett ment végbe.

— **Áthelyezés.** A vállalat- és közoktatásügyi min. miniszter *Beneze József* honnoui államilag segélyezett községi polgári fiúiskolával kapcsolatos felől kereskedelmi iskolai rendes rajzatánót, jelenlegi minőségében, a szegedi állami polgári fiúiskolával kapcsolatos felől kereskedelmi iskolához áthelyezte.

— **A Sárospataki népbank mint szervezetet,** mely 1896 január 1-én 200,000 korona teljesen befizetett alapítókéval s körülbelül 60,000 koronát meghaladó tartalékokkal „Sárospataki takarékpénztár” czéggé áttérte részvény-társasággá alakult; dr. Ballagi Géza elnöklelte alatt, folyó hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésében az új alapszabályokat egyhangulag jóváhagyta.

hát elengedem, saját érdekében figyelmeztetem azonban kissasszony, hogy a botránnyól óvakodjék s forduljon vissza észrevétlenül úgy, hogy se szülei, se senki más soha ne is sejtse, hogy őn valaha egy fiatal emberrel szólni akart.

A fiatal ember tiltakozni próbált, a leányt azonban szinte megbabonázták Tárkonyi azovai s vakon engedelmekedett. Tárkonyi kocsi hozatott neki, ő szólanul, megveve vetette magát a kocsi s vissza sem nézve a két emberre, hazahajtatott.

Othon öntudatlanul rogyott a pamlagra. Agyrémekek gyötörték, melyektől nem tudott menekülni. Lázás álmaiban azokat a véres párbajokat látta, melyeket olvasott hős férfiakról, kik nőért öldökötek egymást. Ilyen gyűlöletesek lehettek épen egymáskan, mint az a két férfi, kiket ott hagyott a peronnon.

Szive szerelméért imádkozott. Imáját azonban nem hallgatta meg az Isten, bizonyára méltatlanra pazarolta, mert másnap basábokat közeltek már az újságok arról a halálos kimeneteli párbajról, melynek Tárkonyi Emil képviselő sulyos sebekkel, Rózsa Jenő nevű világi pedig, életével fizette meg az árát.

A szerelmes kis leány zokogva siratta meg a szerencsétlent. Ki lesz már most, a ki a boldogtalanságtól megmenti, kinek elmondja panaszait, kivel megosztja fájdalmait? Az elvesztett szerelmet nem pótolja a szülei szeretet, nincs vigasság, szü-

rakozás, mely enyhítő a fiatal, családost szív fájdalmát.

Rózsa Jenőt sok ismerőse kísérte örök nyugalomra s a mint, már ez így esetekben szokás, sok pletyka is került akkor a világ és a vénaasszonyok számára. Ez is ősmerte, az is, itt is tudtak valamit róla, amott is. Így félreessó helyen egy virágos kalapú, halvány arcú leány ontott érte könyöket, mellette is egy fekete ruhás személy gyászolt, egy kis gyermekkel a karján.

S az kíváncsiaskodott:

— Talán ősmertőse volt a szerencsétlen vagy valami távoli rokona?

— Több volt a rokononál — válaszolt a virágos kalapú, halvány arcú leány s alig hallhatóan susogta: — a vőlegényem!

— Szerencsétlen! — kiáltott a másik. — Hogy lett volna az őn vőlegénye, mikor az én kis ponyomyomnak törvényes névvel tartozott.

Egy ártatlan, piros arcú leány állt mögöttük, a ki kileste beszédüket, kinek vigasztalásul szolgált az, a mit hallott. Szépen, észrevétlenül, úgy, a mint jött, elsmopolgott erről a helyről, elsieltett a legközelebbi templomba s ott annak egészségéért imádkozott, a ki don Juan megölte.

Talán mondanom sem kell, hogy mire Tárkonyi Emil felgyógyult, másodsor már nem biába koczogott a Mágocsa Róza ajtaján.

Romhányi Sándor

József főherceg köszönete. József főherceg S. A.-Ujhely város közönségéhez a következő levelet intézte: „Az Isteben boldogult feladhatlan László fiam elhunytá alkalmából hozzád intézett fájdalmas részvétirata mélyen megindította atyai szívemet. Sajgó kebelből, de magadással olasztam a meleg érzéstől átthatott sorokat; megadással, melyet az isteni gondviselés megmáshatlatlan végzésébe való belenyugrás szent kötelessége ránk parancsol; megadással, mert fejed hajtra az Ur akaratá előtt, az örök világosság országában való majdani viszontlátás tart fenn engemet mély bánatomban. Némi enyhítőt irt találok mélyen süjtött szívünkre annak vigasztaló tudatában, hogy sokan vannak és S.-A. Ujhely város közönsége is azok közé sorakozik kik velünk gyászolják korán elhunyt fiamat, hajlott korom egyik reményét, kik ezen gyászt oly meleg szavakban tolmácsolják. Fogadják kegyeletes érzelmeink ezen megnyilatkozásért legbensőbb hála köszönetemnek osztite kijelentését. Kelt Alesuthon 1895. szept. 17. József főherceg s. k.

A. Fehér-Kereszt országos lelenczház-egyesület zemplénavármegyei fiókja folyó évi szeptember hó 20-án, délelőtt 11 órakor, S.-a.-Ujhelyben, a vármegyeháza nagytermében alakuló közgyűlést tart.

Levelőzés Folyó hó 15-én szentelték fel Kis-Ráskán a ref. templomot. Igazán megbató a kis egyház buzgalma, mely csekély vagyona dacára templomot épített magának, hogy az Urat imádhassa benne. A f.-zempléni egyházmegyében rövid három hét alatt másodszer szentelnek templomot; legutóbb a vásárhelyi templom lett átadva a használatnak. A szép számmal összegyűlekezett ünneplő közönség s felső zempléni papjaink d. e. 9 órakor templomba vonultak, bemenne „Im bédjöttünk nagy örömmel” kezdetű ének néhány versének elhangzása után, az abarai tanítói kör énekkara szerepelt „Szent hitünk halljátát” című énekkel, mit Tóth Ferenc deregnői lelkész felszentelési imája követett. Majd a fenti énekkar szereplése után Gyarmathy Soma mondott ünnepi beszédet. Urvacsorát Új István, Péter Mihály lelkészek osztották. Templom-illetégek istentisztelet vezéreltével a ref. paróchián bankett volt, a körülbelül 100 tagból álló nő és férfiak helyet foglaltak az ebédnél. Ebéd közben megrendezték aztán a dikóiok árjai. Bernáth Elemér tanácselnök, egyházmegyei főgondnok úttrén a jelenlevő katolikus papokat, kik bár más felekezeti templom-szentelési actus dacára, megjelentek. E beszédre Ferencsik Ede lasztoméri plébános válaszolt, beszédében a testvéri szeretetet, az egyetértést emelte ki. Beszéltek még Gyarmathy Soma, Lónyai Gábor, Péter Mihály, Soltész Gyula stb. stb. Ebéd végeztével a fiatalok az iskola termében gyűlt össze táncra. Jelen voltak: Ujlaky Margit, Ételka és Jolán, Gyarmathy Margit és Erzsike, Soltész Erzsike, Mokesay Margit, Vabarets Erzsike, Horvay Angela, Erdy Róza stb. stb. csak azt sajnáltuk, hogy a mulatságot a reggel miatt abba kellett hagynunk. Legvégül emlitem meg, hogy a kis-ráskai ev. ref. egyházzal az ünneplő közönség 200 frton felül gyűjtött.

Szeghő Ernő.

Szineszet S.-a.-Ujhelyben. Kövessy Albert, a Goldstein Számú Általános ismert szindarab szerzője, szintarulatával S.-a.-Ujhelybe érkezett, s az előadásokat október 1-én kezdi meg. A jól szervezett társulatot ajánljuk S.-a.-Ujhely város és a közeli vidék szíves pártfogásába.

Tamásy Adolfné a „Kossuth Országos Nőegyesület” alelnöke felhívja a vidéki honleányokat, hogy csatlakozzanak a szent mozgalomhoz, melynek célja Kossuth Lajos emléket megőrizni s eszméit mindenütt irányra juttatni. Lépjenek be tömegesen az egyesület tagjai közé. A feltételeket az elnökség készséggel közli, ha az irt megköresés intézetik hozzá. Iroda: Budapest, Népszínház utca 14. sz. a.

Lovak elárverése. A kisbéri állami mén-teléből már kiválasztották azokat a lovakat, melyeket az idén magánosoknak eladni, illetőleg elárverezni fognak. Az eladásra szánt, kiválasztott lovakat nemakára Budapestre viszik fel s október 4-től 10-ig a „Tattersall” részvénytársaság külső korepesi-úti telepén elárverozik.

Szaj és körömájás. A földművelésügyi m. kir. miniszter értesítette Zemplénavármegye törvényhatóságát, hogy a ragadós szaj- és körömájás elhurozolásának megakadályozása végett, az 1888. évi VII. törv.-cikk alapján, szarvasmarháknak továbbá juhoknak és kecskének a budapesti vásárra lábon való hajtását ideiglenesen tiltotta, mely rendelkezés folyó hó 25-én lépett hatályba.

A m. kir. belügyminiszter f. évi 76,863 IV. c. sz. alatti Zemplénavármegye területére anyakönyvvezetőkké, illetőleg helyetteseké pótlólag az alábbi jegyzékben foglalt egyéneket nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta. A m. kir. belügyminiszter továbbá a Zemplénavármegye területén levő topolyai állami anyakönyvi kerület székhelyét Kolhszóra, a krasznibrodí állami anyakönyvi kerület székhelyét pedig Mező-Laborerá helyezte át, azzal hogy az előbbi anyakönyvi kerület „Kolhszói”, az utóbbi pedig „Mező-Laborerá vidéki” elnevezést visel. Megjegyzés: a zárjelben levő községek az anyakönyvvezető saját személyére, családtagjaira vonatkozó teendőik végzésével megbizott anyakönyvvezetők székhelye; helyettes nem léteben pedig a dült betűvel szedett községekhez tartoznak. A kinevezések a következők: 1. Monokiba Strömpel József közigy. (Szerecsen vidéki) Szerecsen vidéki. 2. Tolcsvaiba h. Rakmányi Endre okl. s. jegyző. (Olasz-Liszka, Erdő-Horvátii). 3. Kis-Tárkányiba Dabizs Ferenc okl. tanító (Bélyi) Bélyi. 4. Bodrog Szerdahelybe Pollák József községi tanító; meg van bízva a nagy-kövesdi anyakönyvi kerületben a házassági anyakönyv vezetésével (Nagy-Kövesdi. (Alsó-Bereczki házass. illetégek). 5. Tarnoiba Dulemba Miksa s. jegyző, (Vécsesi) Vécsesi. 6. Nagy-Mihályiba h. Tóth Árpád közs. jegyző. 7. Ormezőbibe Rakmányi Ernő s. jegyző (Nátafalvai) Nátafalvai. 8. Abaraima Oldal Imre segédjegyző, (Buktai) Málcai. 9. Vásárhelybe Lukács Mihály okl. tanító (Bánóci) Bánóci. 10. Pazdicsibe Sztruhala János segédjegyző (Füzesséri) Füzesséri. 11. Szacsuriba Novák Gyula segédjegyző (Varannó-Csemernyei). 12. Agyagosiba Marikovszky Béla s. jegyző Sökenti. 13. Homonaiiba h. Goidjics Gusztáv. irnok (Nagy Kemeneczei). 14. Haburaima Benesik Sándor s. jegyző Mező-Laborerá. 15. Mező-Laborerá vidékibe h. Szabó Mihály jegyzői irnok (Haburai). 16. Koskóciba Takács János s. jegyző (Viravai, Izbugya-Radványi) Izbugya-Radványi. 17. Lyubiseibe Durcsinszky Béla, s. jegyző (Ldvai) Ldvai. 18. Peticeibe Glanc Salamon s. jegyző Homonna vidéki. 19. Szinnaiba h. Hodomarszky Krisztián közigyám (Czizkora Béliai). 20. Hosztoviczaiba Müller Rezső gazdatiszt (Papinai) Papinai. 21. Nagy-Polenaiba Császár József s. jegyző (Szatarinai) Szatarinai. 22. Kolhszóiiba Egri József s. jegyző (Licsi) Licsi. 23. Klenovaiiba Tóth Ferenc s. jegyző (Ubljai) Ubljai. 24. Minyócziba Droppa Miklós s. jegyző Sztrópki. 25. Sztrópkiiba h. Tomkó László közigyám (Minyóci). 26. Orosz-Porubaiba Szirmay János okl. közigyám Kosaróci.

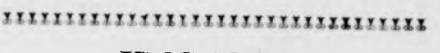
A kiállítók száma. Az itt felsorolt számítások az ezredéves kiállításra történt bejelentésekről még nem tekinthetők teljesen véglegesnek, egyrészt, mert egyes csoportokban még nem zárták le a bejelentéseket, másrészt, mert egyes bejelentéseket csak feltételeken fogadtak el a csoportok. Ezek figyelembevételével a bejelentések ezek: A történelmi főcsoportban 2000, az ipari csoportokban 5000, a mezőgazdasági csoportokban 1500, művészi, közművelődési, kereskedelmi, hadügyi stb. csoportokban 1500, horvát kiállítók 3000, Boszniából és Hercegovinából 500, az időleges kiállításokban, állat-kiállításokban és munka kiállításokban várható 3000. Összes várható kiállítók száma 16,500.

Betörés. A s.-a.-ujhelyi vasúti állomás személy-pénztári hivatalába szerdán virradóra betörték. Előbb a Wertheim-szekrényt akarták felszerelni, de miután ez eredményre nem vezetett, a pénztári helyiségben levő fiókokat, több szekrényt feltörték és magukhoz vettek egy csomó vasúti jegyet. A betörők az éjjeli őrközelésére megugrottak. Sietségükben egyikük ott hagyta felöltőjét, a melyet a rendőrség Veres Kálmán s.-a.-ujhelyi illetőségű egyén tulajdonának ismert fel. A rendőrség csütörtökön a szőlőhegyek közt bujkáló betörőt már kézrekerítette. A vizsgálatot ez ügyben erélyesen folytatják, mert állítóg Veres több betörést is követelt el.

Engedély okirat. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi 63,930 sz. a. Zemplénavármegye közönsége részére a Laborer folyó hidjáról való vámszedés tárgyában kiadott engedélyokirattal feljogosítja Zemplénavármegye közönségét arra, hogy az 1890. évi 1. t.-cikk 93. §-a értelmében 1893. évi november hó 6. napjától egész 1903. évi november hó 5. napjáig bezárólag, vagyis 10 egymásután gyökvetkező év tartama alatt vámszedési jogot gyakorolhasson s azt a következő vámdíjakat szedhesse:

1. minden járműbe fogott marha után 3 krt (6 fillért), 2. minden terhelt vagy szabadon hajtott nehez marha után 2 krt (4 fillért), 3. minden szabadon hajtott kis marha után fél krt (1 fillért). Vámszedéseket élveznek mindazok, kik az 1890. évi 1. t.-cikk 99. §. alapján más vámtárgyakon is ezen kedvezményben részesülnek.

Honvédszemle. A m. kir. 10. honvéd-gyalogezred 3. zászlóaljához tartozó honvéd katonaok szemléje folyó évi október hó 2-án S.-a.-Ujhelyben tartatik meg. E szemléni mindazok megjelenei kötelezve, a kik a folyó évben katonai kötelezettségöt nem teljesítettek.

IRODALOM.

* Milleniumi könyvjegyzék. Ily című munkát fog kiadni a milleniumra a M. Tud. Akadémia. A könyvjegyzékben benne lesz minden munka, mely 1830-1891-ig az Akadémia kiadásában megjelent. Az Akadémia föltökri hivatala ingyen küldi meg a könyvjegyzéket, a ki csak jelzi ebbeli kívánságát s 2 kor postabélyeget beküld.

* Boross Vilmos legújabb munkája: *II. Rákóczi Ferenc*. Történelmi regény. A főtársas hírlapírói kor egyik régi és kiünő tagja, Boross Vilmos — kinek történelmi művei száz és százszor példányban forognak a magyar nép kezén — nagy meglepetést szerzett a magyar nemzetnek. (Sőt, minden, minden előzetes híresztelés nélkül felkutatott és összegyűjtötte a nagy Rákóczi Ferenc és korára vonatkozó összes adatokat és ezekből olyan történelmi regényt írt, melyt minden magyar ember örömmel üdvözöl és egyik legbecesebb és legkedvesebb könyvének fog tekinteni.)

Ilyen lelkiismeretes hűséggel, hazafias lelkesedéssel és zamatos magyar irálysággal írt történelmi regény évtizedek óta nem jelent meg a magyar könyvtárban.

Boross Vilmos „II. Rákóczi Ferenc” című regénye egy új kultuszot fog teremtene, a Rákóczi-kultuszot, s ha ezen eszme, melyet komoly akadémikusok és publicisták esztendő óta vitatnak, testet öl, vagyis: ha a magyar nemzet sove most merőbben és végre sikeres mozgalmat indít, hogy Rákóczi Törökországban porladó hamvai haza hozassanak, kétségtelenül Boross Vilmos érdeme.

De érdemül tudjuk be Boross Vilmosnak azt is, hogy „II. Rákóczi Ferenc” című regényével, mely a magyar népek van ugyan s ánya, de a mely irodalmi bérésnél fogva a legnyersebb ízlet is kielégül, halális esapást mért a gomba módra elterjedve volt rémregényekre, melyeknek egyellen pusztítója házánkban hosszú idők óta Boross Vilmos volt.

E regényben II. Rákóczi Ferencze, a nagy szabadsághőnök és kortársának dicsőségtejes, szomorú és viszontagságos élete tárul az olvasó elé. Látja Rákóczi édes anyjától, a hős Zrínyi Ilonától elszakítva a jezuiták kolostorában; látja Rákóczi hű szelmele gyuladni Darmstadt Magdaléna hercegnő iránt, kitől I. Lipót császár könyörtelen neje, Eonora, elszakítja; látja Rákócziak a hesseni fejedelem leányával, Análiá hercegnővel kötött házasságát és nyugodt családi életét, melyet felűl a káán ellen és börtönbe hurcoltatja az ifjú férjet.

Látja és élvezi e regényben Darmstadt Magdaléna hercegnőnek, a császárné által holtak híresztelt, s hagyott menyasszonynak, önállódozó szerelmét, emberfeletti és csakis a szerető szív által vezérelt ámulatos működését az udvarnál és börtönökben, — Rákóczi és a magyar szabadság érdekében.

Rákóczi Ferenc fogása és szabadulása a bécsújhegyi börtönből, véres csatái, hőslettel, fényes udvara, labóri élete, generalisának és kurucainak víztészete, a magyar szabadság ügyének felragyogása és elbukása, Rákóczi Ferenc szeresése csillagának alánnyatása, Rákóczi utazása Olasz-, Francia-, Német-, Angol-, Lengyel- és Oroszországban, bujdosása törökföldön, svár, örömelele élete a száműzetésben, valamint szomorú és gyászos halála részletesen, rendkívül érdekfeszítő modorban és költői szépségekkel vannak megírva a jelen műben.

Minden azonban csak egyik részét képezi Boross Vilmos nagybecsű munkájának.

„II. Rákóczi Ferenc” című történelmi regényben Zrínyi Ilonának a munkács várválgárdi asszonyának, fejének, a hírneves Tökőly Imrének, gróf Beresényi Miklósnak, báró Károlyi Sándornak, Holtján Jánosnak, Rákóczi vitéz hadvezérének; Mikes Kelemennek, a költőnek, Rákóczi Juliának, a fejedelem nővérének, I. Lipót és I. József császár és királyoknak, a ravasz gróf Kolonics Lipót bironoknak, a kegyetlen és vérszopó Caratta Antal és Heiszter császári tábornokoknak, Czinka Fannának, a szép cigánylányoknak, ki begyűjtöttek varázsszávalával a fejedelmet szerelmre, táborát pedig hősi tetekre ragadtá, nem különben Rákóczi Ferencnek több nevezetes kortársának élete és tettei, ugyszintén XVI. Lajos francia királynak, Rákóczi rokonának és barátjának káprázatos fénylő udvara is megörökítve vannak.

Ez a mű megtanít hazát és hivatást szeretni, hazáért és szerelmét elni, szenvedni, áldozni és meghalni!

E regényt Székely Aladár budapesti könyvkiadó adta ki, nagy gondnal és költséggel. A mű rendkívül díszes, szines borítékú fizeteken jelen meg, hetenkint 2-szer. A fizeteket Madarász Viktor és Benczur Gyula, hírneves festőművészek képei díszítik. Egy-egy fizet ára 12 kr. Megrendelhető minden könyvkereskedőnél, valamint a kiadónál: Székely Aladárnál, Budapestben, Erzsébet-körút 32. szám alatt.

* Kocsányi és Vitez kassai jónayú könyvkereskedők „A magyar orvos gyógyszerészi és állatorvos szakkoradalom jelesbő termékeinek jegyzékét 1860—1895 évig tehát e szakkoradalom 25 évi jegyzékét állították egybe, melyet bárkinek, ki az irant a fenti cözéghöz fordít, ingyen és bérmentve küldetik el.

ZSIHOVITS GYULA

vas-, fűszer-, liszt-, festék-, gazdasági eszközök és konyhaberendezési üzlet
Sátoralja-Ujhely.

Van szerencsém e lapok t. olvasóit tisztelettel értesíteni, hogy Sátoralja Ujhelyben a Rákóczy-utczán 779. sz. alatt (Beichard Mór és fia cég házában) ZSIHOVITS GYULA cég alatt egy, minden igényeknek teljesen és megfelelően berendezett

vas-, fűszer-, liszt-, festék-, gazdasági eszközök és konyhaberendezési üzletet

nyitottam. — Legfőbb törekvésem oda fog irányulni, hogy üzletemben az e szakba vágó összes keresett cikknek mindenkor feltalálhatók legyenek. E téren való sok évi nagyobb üzletekben működésem, szerzett tapasztalataim és szakképzettségem számomra a legkitünőbb üzleti összeköttetéseket biztosítják és azou reményre jogosítanak, hogy mélyen tisztelt vevőim igényeit egy olcsó valamint pontos kiszolgálás tekintetében mindenkor kielégítem.

Teljes tisztelettel

Zsihovits Gyula.

Az államtól engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten.

100,000 sorsjeggyel, 31,499 két osztályba osztott nyeremenynyel és egy díjjal.

1. osztály Húzás Budapesten 1895. október 16-tól 19-ig.

2. osztály Húzás Budapesten 1895. december 6-tól 14-ig.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben 1,000,000 korona.

Nyeremény	Korona	Korona
1 á	50000	50000
1 á	60000	60000
1 á	10000	10000
1 á	30000	30000
1 á	20000	20000
1 á	15000	15000
1 á	10000	10000
2 á	5000	16000
5 á	1000	32000
10 á	2000	20000
13 á	1000	13000
100 á	100	10000
560 á	200	172000
9000 á	50	720000
10000	Nyeremény összesen	1265000

Nyeremény	Korona	Korona
1 jutalom	600000	600000
1	100000	100000
1	200000	200000
1	100000	100000
1	50000	50000
2	20000	10000
2	15000	30000
4	10000	10000
10	5000	50000
27	6000	162000
100	2000	200000
200	1000	200000
1150	200	230000
20000	100	2000000
21499	nyeremény és 1 jutalom	4332000

E 49 nyeremény közül az utóbbira kihúzott kapja a 600,000 korona díjat.

E célra ajánlok

I. osztályú eredeti sorsjegyet:

egy egész sorsjegy 40 — korona = 20 — forint
egy tized " 4 — " = 2 — "
egy húszad " 2 — " = 1 — "

A megújítás a II. osztály számára, mely az I. oszt. sorsjegy visszaadása mellett 1895. november 26-ig eszközözlendő ugyanezen árak mellett történik

Eredeti teljes sorsjegy mindkét húzásra érvényes.

egy egész sorsjegy 50 korona = 10 forint
egy tized " 5 — " = 2 — "
egy húszad " 4 — " = 2 — "

(Oly teljes sorsjegyeket, melyek az I. osztályban nyeremenynyel kihúztak, a II. osztályra előre teljesített fizetés visszatérül.)

Vidéki megrendeléseknél postadíjért 10 fillér = 5 krajczár (ajánlott levelekért 30 fillér = 15 krajczár,) a nyeremény-lajstromért pedig 20 fillér = 10 krajczár külön melléklendő.

Magyar osztály sorsjegy Igazgatósága Budapest (Andrássy út 5.) Elárusító hely: A sátoraljai helyi polgári takarékpénztár és hitelegylet Sátoralja-Ujhelyben.

Minden nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.